

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03162 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr. (24.1-56) SD-

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – ministerija) teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 28 d. nutarimo Nr. 1177 „Dėl Atskirų profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigose, sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektu siūloma į Atskirų profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigose, sąrašą įtraukti aktuarą ir finansų analitiką. Toks siūlymas grindžiamas tuo, kad nuo 2020 m. įsigalios Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymo Nr. IX-1691 (2018 m. birželio 28 d. redakcija) pakeitimai, kuriais bus nustatyta, kad Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Fondo valdyba) tampa centralizuota pensijų anuitetų mokėtoja.

Pensijų anuitetas yra gyvybės draudimo produktas, kurio kaina priklauso nuo dviejų parametrų – pensijų anuitetų gavėjų vidutinės gyvenimo trukmės ir investicijų grąžos. Todėl pensijų anuitetų fondą, kurio dydis per dešimt metų išaugs iki kelių šimtų milijonų eurų, valdyti turi specialistai, turintys aktuario (gyvybės draudimo produktų specialisto) ir institucinių investicijų portfelių valdytojo tarptautinėse rinkose patirties.

Lietuvoje aktuarus rengia Vilniaus universiteto Matematikos fakultetas (finansų ir draudimo matematikos specialybė). Nedaug jų įsidarbina gyvybės draudimo bendrovėse, kur gali įgyti darbo patirties. Šiuo metu Lietuvoje veiklą vykdo 8 gyvybės draudimo bendrovės ar jų filialai. Nuo aktuarų kvalifikacijos ir darbo patirties priklauso, kiek tiksliai bus apskaičiuota pensijų anuiteto kaina. Jei ši kaina bus nustatyta per didelė, nukentės pensijų anuitetų gavėjai, o jei per maža, reikės papildomo finansavimo iš valstybės biudžeto, kad būtų padengtas skirtumas tarp pensijų anuitetų fondo įsipareigojimų ir turto verčių.

Aktuaras turi mokėti dirbti su dideliais duomenų kiekiais, analizuoti juos, kad galėtų kuo tiksliau nustatyti pensijų anuiteto gavėjo profilį. Tik ilgametę patirtį turintys aktuarai, kurie paprastai dirba draudimo bendrovių vyriausiaisiais aktuarais, gali tinkamai valdyti draudimo riziką, teisingai interpretuoti duomenis, laiku pastebėti besikeičiančias tendencijas ir įvertinti jų poveikį gyvybės draudimo produkto kainai.

Fondo valdybos duomenimis, pirmą 2019 m. pusmetį trijose didžiausiose gyvybės draudimo bendrovėse (AB „SEB gyvybės draudimas“, „ERGO Life Insurance SE“ ir uždarojoje akcinėje gyvybės draudimo ir pensijų bendrovėje „Aviva Lietuva“) dirbančių aukščiausio lygio aktuarų vidutinės draudžiamosios pajamos, nuo kurių sumokėtos socialinio draudimo įmokos, buvo 4 202 Eur, žemesnio lygio – 2 551 Eur.

Investicijų valdymu užsiimantys specialistai paprastai būna baigę ekonomikos, finansų arba matematikos (ekonomikos ar finansų krypties) studijas. Jie privalo turėti tam tikrų asmeninių savybių (struktūrinis ir analitinis mąstymas), kurių reikia, norint tapti profesionaliu investicijų valdytoju, žinių apie pasaulio ekonomiką, centrinių bankų veiklą ir fiskalinę politiką, įvairius vertybinius popierius, investicijų portfelių ir jų rizikų valdymą, taip pat teorinių žinių taikymo ir investavimo tarptautinėse rinkose patirties. Lietuvoje didelių institucinių investicijų portfelių

valdymo patirties galima įgyti Lietuvos banke ir komerciniuose bankuose, valdant išdo portfelius, taip pat keliose investicijų valdymo įmonėse, kurios valdo pensijų fondus, kitus institucinius portfelius ir investicinius fondus. Draudimo bendrovių investicijų portfelius paprastai valdo įmonių grupių, kurioms priklauso tos bendrovės, investicijų valdymo padaliniai (dažnai ne Lietuvoje).

Fondo valdybos duomenimis, pirmą 2019 m. pusmetį trijose didžiausiose investicijų valdymo bendrovėse (UAB „SEB investicijų valdymas“, UAB „Swedbank investicijų valdymas“ ir UAB „Luminor investicijų valdymas“) dirbančių aukščiausio lygio finansų ir investicijų konsultantų / finansų analitikų vidutinės draudžiamosios pajamos, nuo kurių sumokėtos socialinio draudimo įmokos, buvo 4 202 Eur, žemesnio lygio – 2 347 Eur.

Atsižvelgiant į anksčiau išdėstytus faktus, galima konstatuoti, kad pensijų anuitetų mokėtojo veiklai vykdyti reikalingų specialistų skaičius rinkoje yra ribotas, bet šių aukštos kvalifikacijos specialistų darbas yra gerai apmokamas.

Nutarimo projektu siūloma Atskirų profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigose, sąrašą papildyti – į jį įtraukti aktuarą ir finansų analitiką.

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų ir komisijų narių darbo apmokėjimo įstatymu nustatyti valstybės ir savivaldybių įstaigų A ir B lygio specialistų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai pateikti 1 lentelėje.

1 lentelė

Pareigybės lygis	Pastoviosios dalies koeficientai (pareiginės algos baziniais dydžiais)			
	Profesinio darbo patirtis (metais)			
	Iki 2	Nuo 2 iki 5	Nuo 5 iki 10	Daugiau kaip 10
A lygis	3,38–7,6	3,4–8,5	3,45–9,5	3,6–10,5
B lygis	3,35–7,3	3,39–7,4	3,45–7,6	3,5–8,0

2 lentelėje pateikta informacija apie galimą aktuario ir finansų analitiko darbo užmokestį (skaičiuojama taikant 2019 m. galiojantį valstybės tarnautojų, politikų, teisėjų ir valstybės pareigūnų pareiginės algos (atlyginimo) bazinį dydį – 173 Eur).

2 lentelė

Lygis	A (aukštasis universitetinis)	A	A	A
Profesinė patirtis metais	Iki 2	Nuo 2 iki 5	Nuo 5 iki 10	Daugiau kaip 10
Pastovioji darbo užmokesčio dalis (maksimali)	$7,6 * 2 = 15,2$	$8,5 * 2 = 17$	$9,5 * 2 = 19$	$10,5 * 2 = 21$
Kintamoji darbo užmokesčio dalis priėmus į darbą (ne daugiau kaip 20 proc. darbo užmokesčio)	20 proc.	20 proc.	20 proc.	20 proc.
Bruto darbo užmokestis	3 156	3 530	3 944	4 360
Neto darbo užmokestis	1 909	2 135	2 386	2 638
Po vertinimo kintamoji darbo užmokesčio dalis (ne daugiau kaip 50 proc. darbo užmokesčio)	50 proc.	50 proc.	50 proc.	50 proc.

Po vertinimo bruto kintamoji darbo užmokesčio dalis	3 944	4 412	4 931	5 450
Po vertinimo neto kintamoji darbo užmokesčio dalis	2 386	2 669	2 983	3 297

Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikis nevertintas.

Nutarimo projektas buvo pateiktas išvadoms gauti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Fondo valdybai. Nutarimo projektas patikslintas pagal Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pastabas (Nutarimo projektas papildytas nauju punktu dėl keičiamo nutarimo preambulės patikslinimo, nurodyta, kad Nutarimo projektą pasirašo vidaus reikalų ministras, patikslinta Nutarimo projekto punktų numeracija). Visuomenės pastabų ir pasiūlymų negauta.

Nutarimo projektas paskelbtas Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Nutarimo projektą parengė ministerijos Pensijų skyriaus vedėja Inga Buškutė, tel. 266 4217, el. p. inga.buskute@socmin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.
2. Suinteresuotų institucijų išvadų kopijos, 3 lapai.

Ministras

Linas Kukuraitis

Inga Buškutė, tel. 8 706 64 217, el. p. inga.buskute@socmin.lt